

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵԼՄԱՏԵԱՆ ԹԵՍԻ
WESTERN PRELACY
OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA
Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate
Tel: 818-248-7737/8, Fax: 818-248-7745, E-mail: Prelacy@aol.com

ԱՉԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ ՏԱՐՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅԻՆԸ ԵՒ ԺԱԳ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ «ՄԵՍՐՈՊԱՎԵՊ»ԻՆ ՈՂԶՈՒՆԱՐԱՆԴԵՍԸ

Ազգային Առաջնորդարանը Կիրակի, 16 Դեկտեմբերի յետմիջօրեին, յատուկ հանդիսութեամբ մը տօնակատարեց Հայ Լեզուի Տարին, հանդիսութիւն մը՝ որ իր բնոյթով ու անոր ընթացքին արձանագրուած արտայայտութիւններով գործնական վերահաստատումն էր մեր գրաւոր մշակոյթին ու ազգային ժառանգութիւններուն յանձնառութեան:

Հանդիսութիւնը տեղի ունեցաւ Ս. Կարապետ Մայր Եկեղեցւոյ «Կարապետեան» սրահին մէջ, և այս աշխահագութեամբ թեմիս բարեինսամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, ժողովականութեան անդամներու, հայ դաստիարակներու եւ մշակութասեր հասարակութեան մը: Ձեռնարկը կազմակերպուած էր Ազգ. Առաջնորդարանի Առաքելութեան Տարածման Յանձնախումբին կողմէ եւ ուներ երկու բաժին. առաջինը՝ բանախօսութիւն, զոր ներկայացուց Ազգ. Ալեք Փիլիպոս Երկորդ. Վարժարանի Տնօրին Տոքը. Վիգեն Եագուապան, իսկ երկրորդ բաժինով, տեղի ունեցաւ բանաստեղծ Ժագ Ս. Յակոբեանի նորագոյն հատորին՝ «Մեսրոպավեպ»ին ողջունահանդէսը: Յայտագիրը ուներ նաեւ գեղարուեստական բաժին:

«ՎԵՐԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԿՈՉԻՆ ԸՆԴԱՌԱԶ»

Տերունական աղօթքի հաւաքական կատարումն էտք, օրուան հանդիսավարո՞ կազմակերակի յանձնախումբի ատենապետ Տիար Յրայր Ճերմակեան ողջունեց ներկաները, յայտարարելով, որ այս ձեռնարկը կազմակերպուած է՝ ընդառաջելով Ս. Վթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Ս.Ս. Արամ. Ա. Կաթողիկոսի Կոնդակով ուղղուած հրաւերին, որ 2007ը կը հոչակեր Հայ Լեզուի Տարի: Ան յիշեցուց, որ այս յանձնախումբը վերջին տարիներուն կազմակերպած է նմանօրինակ բազմաթիւ ձեռնարկներ, իսկ այս մէկը, ունենալով հանդերձ Հայ Լեզուի Տարուան նուիրուած հանդիսութեանց Եղրափակիչ հանգամանք, առիթ է վերահաստատելու մեր գրաւոր մշակոյթին ու անոնց հիմնադիրներու ժառանգութեան յանձնառութիւնը, որովհետեւ մեզի համար իւրաքանչիւր տարի պիտի մնայ Հայ Լեզուի, Աստուածաշունչի, Հայ Դպրոցի ու Հայ Դատի տարի:

«ԱՉԳԱՅԻՆ ՄԾԱԿՈՅԹԻ ՐԻՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱԿԸ»

Բանախօսը՝ Տոքթ. Վիգեն Եագուակեան իր խօսքը սկսաւ այն հարցումով, որ արդեօք անհատը ո՞վ պիտի ըլլար առանց լեզուի, անկախ անկէ, թէ անոր գործածած լեզուն ի՞նչ է: Մեկնելով գիտական ուսումնասիրութիւններու տուեալներէն ու անձնական փորձառութիւններէ, ան հաստատեց, որ լեզուն մարդացնող գործոն է եւ ընկերային յարաբերութիւններու հիմք, կամուրջ մը՝ մարդոց միջեւ, անոր կու տայ պատկանելիութեան զգացումը ու անոր ընկերակիցը կ'ըլլայ ծնունդին սկսեալ: Մարդկային եակներու համար, յարաբերութիւնը, հաղորդակցութիւնը, վերապրումն ու գոյատետումը հիմնական գործոններ ու պահանջներ են: Ան անդրադարձաւ այն դերին, որ լեզուի միջոցով ստեղծուած յարաբերութիւնները կ'ունենան մշակութային ինքնութեան գոյառման մեջ, իսկ մշակութային ինքնութիւնը կ'իմաստաւորէ մարդուն ինքնութիւնը, համ կու տայ անոր ու արտայայտիչը կ'ըլլայ հաւաքական իղձերու:

«Ազգային մշակոյթի հիմնական ազդակը՝ լեզուն է», շարունակեց բանախօսը, նշելով, որ լեզուն նաեւ հոգեմտաւոր արժեքներու հիմունքն է: Ան անդրադարձաւ տարբեր ժողովուրդներու կեանքին մեջ լեզուի դերակատարութեան ու կանգ առաւ մանաւանդ սփիւռք դարձած հայութեան վիճակին, ուր լեզուն ուսի կրկնակի կարեւորութիւն, որովհետեւ անիկա միջոց է ու կամուրջ՝ հայը կապելու, հաղորդակից դարձնելու իր ազգային մշակոյթին, այսինքն՝ մշակութային ինքնութեան ճանաչումին ու նուաճումին:

Խօսելով հայերէնին քաջածանօթ ու ոչ ծանօթ հայ երիտասարդներու հետ կատարուած գիտական հետազոտութիւններու արդիւնքին մասին, Տոքթ. Վ. Եագուակեան հաստատեց, որ իրենց լեզուին քաջածանօթ ուսանողներ աւելի լաւ արդիւնք ցուցաբերած են անգլերէնի հիրացման մեջ: Ան նշեց, որ նոյն հետազոտութիւնները ցոյց տուած են, որ եթէ մանուկը իրացեւ հայերէնը, ան կ'օգտուի այլ լեզուներու հիրացման իմաստով, անոր մեջ կ'արմատաւորուի սեփական ինքնութեան հանդեպ յարգանքն ու ինքնավստահութիւնը, մանաւանդ եթէ այս բոլորին հիմ ծառայեն ազգային մշակոյթի իմացութիւնն ու հիրացումը:

Իր խօսքին վերջին բաժինով, բանախօսը հանգամանօրէն բացատրեց որ հայերէնը հայ մանուկին ու անհատին համար կը հանդիսանայ թէ՝ մշակութային արժեքներու հետ հաղորդակցութեան եւ թէ ներաշխարհին, պատմութեան ու հայկական իղձերու կենսագործման նպաստող գործոն: Ան շեշտը դրաւ մշակոյթի ու լեզուի անքակտելի կապին վրայ ու եզրափակեց նշելով, որ եթէ լեզուն մշակութային արժեքներու թափանցումի միջոց է, նոյնքան կարեւոր է ազգասիրութեան ու մշակութային արժեքներու որոնումը, իբրեւ կռուան մեր իղձերուն կենսագործման:

Գեղարուեստական արտայայտութիւններով հանդես եկան Մարինա Աբրահամեան եւ Անահիտ Ներսիսեան: Առաջինը մեներգեց «Հայաստան Երկիր Դրախտավայր»ը եւ Գուսան Շահենի «Հայերէն»ը, իսկ երկրորդը

ասմունքեց Ս. Կապուտիկեան «Խօսք Իմ Որդուն»ն ու Ա. Կիրակոսեանի «Նամակ առ Հայաստան»ը:

ՈՂՋՈՒԱՅԱՆԴԵՍ «ՄԵՍՐՈՊԱՎԵՊ» ՀԱՏՈՐԻ

Հանդիսավարը այնուհետեւ բեմ հրաւիրեց Ազգ. Առաջնորդարանի դիւանապետ ու կազմակերպիչ յանձնախումբի անդամ Տիար Սարգսի Մահերեճեանը, որպեսզի ներկայացնէ ժագ. Ս. Յակոբեանի «Մեսրոպավեպ»ը:

Տիար Ս. Մահերեճեան յայտնեց, որ տարբեր հանդիսութիւններու եւ տօնակատարութիւններու կողքին, «Մեսրոպավեպ» հատորը Յայ Լեզուի Տարին մնայուն յիշատակ դարձնող ժառանգութիւն մըն է, որ ծնունդ առաւ Առաջնորդ Սրբազնին ու բանաստեղծին միշեւ միտքերու հանդիպումի մը իբրեւ արդիւնք: Ան յայտարարեց, որ ժագ. Ս. Յակոբեանը եւ իր գրականութիւնը մանրամասն ներկայացումի կարիք չունին, որովհետեւ բանաստեղծը շուրջ եօթը տասնամեակէ ի վեր տիրական ներկայութիւն է մեր մշակութային կեանքին մէջ, այս ծաղկեփունչով կը հարստանայ անոր գրականութեան անդաստանը, որ մեծ մասամբ հերկուած ու ծաղկած է Ս. Մեսրոպի, Յայերենին ու մեր գրաւոր մշակոյթին նուիրուած բանաստեղծութիւններով: Ան յանձնարարեց ունենալ այս հատորը ու զայն նուիրել բարեկամներու, որպեսզի հայերենին շերմութիւնը ողողէ մեր կեանքներն ու հոգիները: Վերջապես, ան բեմ հրաւիրեց բանաստեղծը, որպեսզի իր գիրը խօսքի վերածելով՝ հարազատ ներկայացումը կատարէ «Մեսրոպավեպ»ին:

Ծերունազարդ բայց միշտ երիտասարդ ժագ. Ս. Յակոբեան առինքնող ձեւով կատարեց չորս ընթերցամունք, առիթով մը ներկաներն ալ ուղղակի մասնակից դարձնելով իր ներկայացման ու զանոնք վարակելով իր գիրին ոգիով:

«ԵՐԱՆԵԼԻ ԵՔ ԱՅՍ ԶԵՌԱՄԿԻՆ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼՈՎ»

Հանդիսութեան եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազնը: Ան խոր գոհունակութիւն արտայայտեց ձեռնարկի երկու բաժիններուն յաջողութեան համար ու խօսքը ներկաներուն ուղղելով ըսաւ. «Երանելի էք, որովհետեւ սոյն յիշատակելի ու պատմական հանդիսութեան մասնակից եղաք, հաղորդուեցաք Յայ Լեզուի ժառանգութիւններով»: Ան յիշեցուց, որ մեր եկեղեցիներն ու դպրոցները տարուան ընթացքին զանազան ձեռնարկներով ու հանդիսութիւններով ընդառաջեցին Վեհափառ Յայրապետի կոչին, ապա, շնորհակալութիւն ու գնահատանք արձանագրեց յայտագիրին մասնակիցներուն, մանաւանդ օրուան բանախոսին ու բանաստեղծ ժագ. Ս. Յակոբեանին: Ան մաղթեց, որ Տոք. Վիգեն Եագուակեանի բանախօսութեան խտացեալ պատգամը կիրարկում գտնէ մեր կրթական բոլոր հաստատութեանց յարկին տակ, իսկ ժագ. Ս. Յակոբեանի մաղթեց Յայ Գիրի անդաստանին մէջ նորանոր

իրագործումներ: «Մեր դպրոցները եւ մեր լեզուն լոյսի աղբիւր են. թող անոնցմ ճառագայթող լոյսը շարունակէ իբրեւ քարիք բաշխուիլ մեր նոր սերունդներուն կեանքին մէջ», Եղբափակեց Առաջնորդ Սրբազնը, զնահատանը արձանագրելով հանդիսութեան կազմակերպիչներուն ու մասնակիցներուն:

Իր սրտի խօսքի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազնը բեմ հրաւիրեց Տոք. Վիգեն Եազուպեանն ու Ժագ. Ս. Յակոբեանը ու անոնց յանձնեց յուշանուերներ:

Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազնին «Պահպանիչ»ով: Ապա, Ներկաները վայելեցին Եկեղեցւոյ Տիկնաց Միութեան հիւրասիրութիւնը, իսկ հեղինակը մակարեց «Մեսրոպավեպ»Են օրինակներ:

WESTERN PRELACY CELEBRATION OF THE ARMENIAN LANGUAGE AND BOOK PRESENTATION

On the afternoon of Sunday, December 16, the Western Prelacy celebrated the Year of the Armenian Language with a lecture and book presentation of “Mesrobaveb” by Jacques Hagopian. The event, which was held under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and organized by the Prelacy Outreach Committee, was held at “Karapetian” Hall of St. Garabed Church in Hollywood.

Following the opening prayer, the Chairman of the Outreach Committee Herair Jermakian, who also served as emcee, welcomed the attendees and announced that this event was organized in response to the declaration of 2007 as the Year of the Armenian Language by H.H. Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia. He then invited keynote speaker Dr. Viken Yacoubian to offer his thoughts.

Dr. Yacoubian began by rhetorically asking who an individual would be without language, irrespective of what that language may be. By citing scientific studies and personal experiences, he stated that language is the foundation of social interactions and the bridge between people that gives individuals a sense of belonging. Interaction, communication, and survival are basic human needs, he continued, and spoke of the role that relationships formed by a common language have in the cultivation of cultural identity. Dr. Yacoubian spoke specifically of Armenians in the Diaspora for whom language is doubly important since it is a means and a bridge that binds the Armenian people together and allows them to be participants in our national culture.

In speaking of studies done with students who were fluent in Armenian and those who were not, Dr. Yacoubian concluded that those who spoke Armenian fluently also showed better usage of the English language. He continued that these same studies show that if a child has mastery over the Armenian language, positive self-esteem and self-confidence develops in the child. Dr. Yacoubian concluded by stressing the unbreakable bond between language and culture.

The book presentation portion of the program began with an introduction of the newly published book by Mr. Sarkis Mahserejian. Mr. Mahserejian remarked that neither Jacques Hagopian nor his writings need much of an introduction since the poet has been a lasting figure in our literary world for nearly seventy years. He then invited Mr. Hagopian to present "Mesrobaveb" by reciting passages from the book.

Closing remarks were offered by the Prelate who expressed his appreciation to the attendees for participating in the event and in our literary heritage. He reminded the attendees that throughout the year our churches and schools have heeded the call of His Holiness to celebrate the Armenian Language and commended Dr. Viken Yacoubian and Jacques Hagopian for contributing to this celebration wishing them both successes in their future endeavors. He concluded by saying "our schools and our language are the light of our people; may the rays of that light radiate in the lives of our new generation".

At the conclusion of the program the Prelate presented mementos to Dr. Viken Yacoubian and Jacques Hagopian. Following the Prelate's benediction a reception took place organized by the parish Ladies Auxiliary. Mr. Hagopian autographed copies of his book.